

Drama din Marea Irlandei

CAPITOLUL I

În drumul pachebotului

Pachebotul era deci lângă cei patru naufragiați

— Imposibil să nu ne vadă! strigă Antonin.

— Da! da! horcăi Luc Badoit, care nu mai putea și care fără ajutorul centurei de salvare, ar fi trebuit să fie ținut la suprafață, de cei trei tovarăși ai lui.

Cât privește pilotul și mecanicul, obișnuiți cu ideea morții prin naufragiu, și în plus mai în vârstă decât cei doi tineri,

nu aveau acelaș optimism încăpățânat ca al lui Antonin Rascas.

Ei nu mai credeau că în zgomotul mării, al vântului și al ploii, care începuse să cadă, cineva ar fi putut deosebi de pe înaltul punții sau al pasarelelor, cele patru epave omenști măturate de furtună.

Totuși, ascultară de rugămintea lui Antonin, care striga:

— Mii de bombel țipați, țipați tare, agitați brațele! Trebuie să fim auziți, trebuie!...

Teribilă iluzie! Să crezi că s'ar putea auzi cele patru sărmene strigate în mijlocul zgomotelor multiple și asurzitoare ale vaporului care naviga în plină furtună! Nu, nimeni nu îi putea auzi!

Dar Antonin Rascas avea totuși dreptate, căci dacă vocea lor nu răsună departe cele patru epave fură totuși văzute.

Și de cine?

Vaporul era chiar acela care plecase din Liverpool cu destinația Quebec, și indiferent în fața furtunei, grație volumului său uriaș, își continua drumul liniștit. Nu era nimic extraordinar că naufragiații se aflau tocmai în drumul pachebotului. Dimpotrivă, era lo-

gic și normal, deoarece după ultima sa pană de motor, 17-B fusese îndreptat spre nord, în așa fel încât să se încrucișeze pe drumul maritim pe care pachebotul trebuia neapărat să-l urmeze pentru a eși din marea Irlandei.

Cred că ați înțeles că Jean-Paul Leonec și Victor Raquet, cu barca lor 19-C pe care nu o oprise nici o pană, sosiră la timp în portul Liverpool, cu câteva ore înainte de plecarea vaporului.

Chiar din Brest, Jean-Paul reținuse telegrafic, o cabină cu două paturi.

Așa că nu trebui decât să se prezinte pe pachebot cu tovarășul său Victor pentruca imediat un stewart, să-i conducă imediat la cabina lor.

Ea era de clasa a doua, dar foarte bine așezată și foarte confortabil amenajată.

Cele două paturi se aflau față în față, separate de o parte prin ușa de intrare, iar de cealaltă prin masa de toaletă. Două cufiere cu sertare se aflau deasupra paturilor.

Bagajele lui Jean-Paul și ale lui Victor, se aflau într'o valiză și într'un mic geamantan.

Ele fură repede aranjate în sertare. Apoi

cu șepcile înfundate bine pe cap, cu mâinile înmănușate în buzunarul pardesiului, cei doi tineri, foarte satisfăcuți se sura pe punte.

— Înșfârșit, iată-ne și aici! zise Totor cu un suspin de ușurare. Supristi! mi-a fost și mie teamă să nu avem o pană, cum a avut 17-B.

„Adevărul, este că Antonin și Luc au toate șansele să piardă vaporul.

— Intr'adevăr, zise Jean-Paul, pana i-a reținut pe camarazii noștri, mui mult decât ași fi crezut. Credeam, că ne vor ajunge măbind puțin viteza, deoarece la urma urmei era foarte posibil, deoarece, noi care eram în avans, nu am accelerat deloc, iuteala lui 19-C.

„Dar, nu ne-au ajuns, și îmi pare bine că am câștigat noi cursa, dar totuși nu aș vrea ca să li se întâmple vreo nenorocire acestui bun Antonin și simpaticului Luc Badoit.

„Dacă pana lor e gravă, vor fi ajutați sper, de mecanicul și pilotul nostru.

— Și eu sper, răspunse Totor grav.

Dar mecanicul parizian nu putea să-și ascundă bucuria de a fi pe bordul pache-

botului cu Jean-Paul în timp ce Antonin și Luc se mai găseau poate în pană de motor.

De altfel și el se gândea sincer că, dacă 17-B, avea o avarie mai gravă, va fi ajutat la timp de 19-C.

Căci într'adevăr, debarcând la unul din cheiurile Liverpoolului, Jean-Paul ordonase pilotului și mecanicului să nu rămâe în port, ci să se întoarcă în larg, pentru a căuta pe 17-B fie pentru a-i da ajutor, dacă mai era în pană, sau pentru a-l scoate și intra cu el în Liverpool.

În modul acesta, tânărul breton făcuse o primă aplicație a regulilor frățești, chiar afectoase, pe care cele două echipe rivale le aveau mereu, una față de alta.

Dar odată această datorie împlinită, Jean-Paul și Victor cu spiritul lor sportiv care trebuia să fie în mod logic același în tot timpul matchului, se bucurau foarte mult că rivalii lor vor pierde plecarea vaporului.

După cum știți, Antonin și Luc pierdută această plecare.

Și când pachebotul, care se numea Eduard al VII-a, începu să se miște pentru

a eși din port, Luc Badoit și Antonin Rascas nu sosiseră încă.

— Asta e, zise Totor, nu mai avem rivali, soarta e decisă.

Chiar și Paul Leonec nu-și putu ascunde bucuria.

— Acuma, numai printr'o minune, rivalii noștri ar mai putea ajunge în munții Stâncoși odată cu noi.

Numai printr'un miracol, am zis!

Ori iată că acest miracol se produse și chiar Jean-Paul fu acela care îl cauză.

Când Eduard al VII-lea părăsi rada portului, intră imediat în furtună.

Jean-Paul și Victor nu vrură să piardă din spectacolul minunat pe care-l prezenta navigația în condițiile actuale.

În timp ce toți pasagerii se retraseră în cabinele lor, cei doi tineri rămaseră pe pasarelă.

Rezemați de balustradă, admirară spectacolul mării înfuriate, ale cărei valuri uriașe, bătute de ploaie, erau luminate ciudat, de razele de lumină de pe vapor.

Dar în scurt timp lumina zilei își făcu apariția. Spectacolul continua să fie măreț,

cu lumina difuză a soarelui, mascat de o perdea groasă de nori.

Ori Jean-Paul urmărind din ochi mersul unui val, a cărui creastă era curios dantelată de spuma mării, tresări brusc.

Valul trecu, și în golul care-l separa de valul următor, el văzu.....

Ceeace văzu, îl făcu să nu ezite nici o clipă.

Tipă în gura mare.

— Luc și Antonin!

Apucându-l pe Victor de braț îl trase într'o goană până pe pasarela ofițerilor de quart.

Nici nu mai încercă să-și dea seama dacă ofițerul care se afla acolo, era, sau nu era căpitanul vaporului.

— Căpitane, căpitane, niște naufragiați! acolo! la bord!

— Aoh! wery well! mormăi unul din subofițeri, și imediat, cu acea fraternitate omenească care din fericire domnește pe mare, ordonă ca vaporul să se oprească și o barcă să fie lăsată pe mare.

— Căpitane! căpitane! exclamă Jean-Paul servindu-se de data aceasta de limba en-

gleză pe care o cunoștea foarte bine, vă cer insistent ca tovarășul meu și cu mine să căpătăm permisiunea ca să plecăm cu barca de ajutor; doi dintre naufragiați sunt tovarășii noștri. Trebuia să călătorim împreună până la Quebec....

„Așa că vă rugăm!....

Cei doi ofițeri schimbă o privire, apoi unul din ei aprobă din cap și murmură:

— All right!

Jean-Paul și Victor nu mai așteptară mai mult.

Se precipitară de pe punte și pe una din scări, alergară până în spatele vaporului, unde o barcă de salvare, se pregătea să înfrunte marea.

Cum contra-maistrul însărcinat cu această manevră se opuse la cererea celor doi tineri, Jean-Paul pronunță repede în engleză :

— Permisivune specială a căpitanului ! Naufragiații care trebuiesc salvați sunt prietenii mei, și îi cunosc.

O jumătate de ceas mai târziu, într-o cabină cu patru paturi, care se afla lângă cea ocupată de Jean-Paul și Victor, cei

patru naufragiați își reveniră în fire, unul după altul.

Când fură scoși din apă, erau aproape leșinați și inconștienți.

Dar căldura cabinei, o fricțiune puternică și un întăritor îi readuse imediat în simțiri; Luc și Antonin rămaseră amândoi uimiți când deschizând ochii, văzură în fața lor pe Jean-Paul Leonec și pe Victor Raquet.

Dar imediat Antonin, cu acea spontanietate particulară, pronunță vesel.

— Mii de bombe, era foarte natural ca să ne salvați, odată ce ne aflam în calea vaporului!... Dar în orice caz ați venit la timp și vă suntem sinceri recunoscători. Sper că resuntem sinceri recunoscători. Sper că revanșa se va ivi cât de curând și că voi doi veți fi într'o situație asemănătoare ca să putem și noi să vă salvăm viața.

Jean-Paul izbucni în râs în timp ce Victor exclamă:

— Ei drace! dar ai și tu câteodată niște dorinți! Ba dimpotrivă doresc ca să nu poți niciodată să-ți iei revanșa și ca viața noastră să nu se afle în primejdie ca să nu trebue să fim salvați de tine.

— Nu-i nimic, zise Luc, mai bine să ne îmbrățișăm.

Și cu lacrimile în ochi, de emoție, cei patru tineri se îmbrățișară cu o dragoste frățească.

— Foarte frumos, băeți, foarte frumos, zise o voce aspră.

Toți se întoarseră și văzură stând în picioare, lângă paturile lor, pe care le părăsiseră, pe mecanicul Laurent Tramel și pilotul Patrik Bon, scăpați și ei din naufragiul lui 17-B.

Urmă de o parte și de alta strângeri de mână, și cuvinte de părere de rău pentru pierderea automobilului de curse.

Se luă dealtfel imediat decizia ca să se trimeată o telegramă Societății Nautice, căruia nu trebuiau să-i plătească nici o despăgubire, deoarece toate cazurile de naufragiu, erau prevăzute printr'o asigurare, după cum le explică Laurent Tramel.

Deci, cei patru tineri și cei doi oameni nu mai trebuiau să se preocupe de trecut și aveau toată libertatea să se gândească la viitor.

CAPITOLUL II

Ideia lui Jean-Paul

Călătoria până la Quebec se efectuează fără nici un incident.

Fiind singurii francezi de pe bord, tinerii noștri, mecanicul și pilotul, nu se amestecară în viața celorlalți, pasageri.

Ei se mulțumiră să vorbească între ei și să contemple spectacolul monstru al oceanului.

Laurent Tramel se aranjă pentru a face cunoștință cu mecanicul șef al lui Eduard al VII-lea și grație acestei prietenii, tinerii călători se instruiră într'un mod foarte interesant.

Cum această călătorie, nu este ultima, vom lăsa pentru altădată descrierea transatlanticii.

Ceeace vă interesează acum, e să știți, ce vor face tinerii noștri aventurieri, odată ajunși la Quebec.

Înainte de toate, trebuie să vă reamintesc o conversație foarte interesantă, care avu

loc pe vapor, chiar în seara când acesta pătrundea în apele golfului Saint-Laurent.

Era după cină.

Cei doi cercetași și cei doi „civili” erau singuri. Cuvântul civil fusese dat în glumă de Antonin Rascas lui Victor Raquet și Paul Leonec în contrast cu „cercetaș” care în ochii tânărului marsiliez, căpăta o formă militară. Intr’o zi, el le spuse dând din umeri: „Noi, suntem cercetași; voi, ce sunteți? drace! niște civili!” Așa dar cei doi cercetași și cei doi civili, cu mecanicul și pilotul erau adunați într’un mic fumoir-bibliotecă, care era, oarecum salonul lor particular.

Tramel și Bon fumau o țigară în timp ce, cei patru tineri discutau între ei.

Dar iată că deodată Jean-Paul încetă să ia parte la discuție și începu să-i privească gânditor pe mecanic și pe pilot.

În scurt timp Victor, Luc și Antonin, urmărind și ei privirea lui Jean-Paul, care dealtfel prin caracterul său, exercita asupra lor un fel de supremație morală, așa că întoarseră cu toți capul spre mecanic și pilot. Aceștia își dădură seama de atenția

ciudată cu care erau priviți, Laurent Tramel, aruncând într-o scrumieră capătul țigărei sale, exclamă:

— Ei bine! domnilor aventurieri, puteți să-mi spuneți și mie ce dracu am pe față, de vă uitați toți țintă la mine?...

Jean-Paul, fu acela care îi răspunse:

— Nu ai nimic pe obraz, dar în capul meu s'a năzărit ceva nou.

— Și ce dracu ți s'a năzărit? întrebă Antonin.

— După câte știu, continuă Jean-Paul, dragul meu Tramel și Bon, v'ați decis să vă întoarceți în Franța și în consecință să ne părăsiți la Quebec.... Această decizie vă este dictată de o dorință irezistibilă sau de o necesitate absolută ca să vă întoarceți în patrie?

Tramel și Bon schimbă o privire și primul răspunse:

— Pe cuvântul meu, nu! Bon este văduv și fără copii; eu sunt celibatar; în afară de câteva rude foarte îndepărtate nu avem familie. Am avut de gând să ne întoarcem în Franța cum e și natural, dat fiind situația noastră în compania nautică.

— Dar în fine, reluă Jean-Paul, sunteți liberi, complect singuri? V'ar place să părăsiți Societatea Nautică?

— Desigur că da, exclamă Patrik Bon, pilotul; nu avem angajament și dacă părăsim slujba ni se va plăti leafa pe zilele lucrate și cu asta, basta.

— Ei bine! reluă Leonec cu o voce gravă, în cazul acesta iată ce vă propun:

„Nu vă întoarceți în Franța, cel puțin acum. La Quebec, veți scrie o scrisoare Societății, prin care vă înaintați demisia și veți deveni colaboratorii noștri. Vă veți fixa voi singuri salariul și ne veți însoți în matchul în care suntem angajați.

„Odată expediția terminată vă veți reîntoarce în Franța cu noi dacă vreți vrea, sau după cum cred, vă veți face o situație în America”.

Propunerea era într'adevăr neașteptată pentru toți.

Ea produse o surpriză mare, în special mecanicului și pilotului care fură tentați de propunere.

Totuși fără a aștepta răspunsul, Antonin și sări cu gura.

— Mii de bombe! Ideia este bună, dar sper, dragă Jeane, că nu-i vei acapara pentru tine singur, pe amândoi?

Jean-Paul zâmbi și îi răspunse:

— M'am gândit și la lucrul acesta, așa că ideia mea este următoarea, bine înțeles dacă Tramel și Bon sunt de acord; unul va merge cu voi și celălalt ne va însoți pe noi.

— Foarte bine, zise Luc, foarte bine, dar cum vom face alegerea?

— Nu există decât un singur mijloc, tragerea la sorți: două nume într'o pălărie; și decidem ca primul nume care va eși să fie atribuit echipei tale. Bine înțeles acela care va rămâne în pălărie, va fi pentru noi.

Toate acestea erau atât de simplu și de ingenios încât, cei doi oameni nu putură să se abție de a nu zâmbi.

Era dealtfel rândul lor ca să vorbească.

Pilotul și mecanicul se consultară din ochi și Bon murmură:

— Da, găsesc ideia bună și o accept!

— Eu, deasemenea, zise Laurent Tramel.

Și amândoi, întorcându-se spre băeți, pronunțară hotărâți:

— Acceptăm!

— Bravo! exclamă Luc.

— Strașnic! strigă Victor, bătând din palme. Cât privește detaliile, le vom discuta mai târziu.

— „Ba chiar acum, răspunseră aceștia.

— Cu plăcere, răspunseră băeții în cor.

Intr'o clipă, Rascas rupse din carnetul său o foaie pe care o împărți în două. Pe prima bucată de hârtie el scrisese: Laurent Tramel. Pe a doua: Patrik Bon. Împătură cele două bucăți de hârtie în patru, le aruncă în pălăria sa de cercetaș, le amestecă bine și apoi o prezintă lui Victor Raquet, zicându-i:

— Ei bine! tu care ești cel mai tânăr dintre noi, vei decide soarta!....

Eroul nostru își bagă mâna în pălărie, apucă o hârtie, o ridică în aer, o desfăcu și citi:

— Patrik Bon!

Apoi strigă, vesel:

— Odată, de două ori, de trei ori!... ad-judecat... Domnul Patrik Bon, pilot, face parte definitiv din echipa numărul doi, compusă din Antonin Rascas și Luc Badoit.

Imediat, foarte emoționat, bravul pilot întinse mâinile lui Antonin și lui Luc.

Cât privește Laurent Tramel, care rămase echipei numărul unu, făcu același gest față de Jean-Paul și de Victor Raquet.

* * *

În modul acesta cele două echipe se compuneau acum din trei persoane fiecare, și soarta le fusese amabilă, căci simpatia marinarului Patrik Bon se îndreptase spre Antonin Rascas și în consecință și pentru Luc Badoit, în timp ce mecanicul Laurent Tramel, înclina spre ceilalți doi. Astfel compuse, cele două echipe rivale aveau acum o șansă în plus ca să lupte victorioase împotriva primejdiilor care nu vor lipsi să se ivească în cursul formidabilei lor aventuri.

Laurent Tramel era un bărbat de vreo 36 de ani, voinic, muschiulos, cu părul negru și **originar din Laume. Era renumit printre prietenii săi pentru forța lui muschiulară.** Cât privește Patrik Bon, contrasta în mod izbitor cu prietenul său. Era un normand îndesat, dar cu toată talia lui mică, era de o forță herculană! Pe fața lui luminoasă doi ochi albaștri sclipeau strengărește. Era un marinar priceput și un pilot de prima clasă.

Cei doi „cercetași” și cei doi „civili” puteau să se bucure, fiecare în parte, de achiziția făcută și de prețioșii colaboratori pe care îi căpătaseră pentru continuarea expediției lor aventuroase.

CAPITOLUL III

Curiozitățile vagoanelor Pullman

La fel ca și traversarea, sosirea la Quebec fu foarte banală. Cele două echipe nu-și pierdură vremea de geaba. Totuși sacrificară o zi pentru a vizita orașul.

Quebec este un oraș al Dominionului Canadian, capitala Canadei-de-jos, sau mai bine zis, chiar a provinciei Quebec. El se află așezat pe malul fluviului Saint-Laurent. Orașul numără șaptezeci de mii de locuitori; el se împarte în două; orașul vechi este așezat la nord de Saint-Laurent, pe un platou care domină fluviul. Casele, vechile castele și fortărețele etajate în amfiteatru oferă un spectacol dintre cele mai curioase și din cele

mai pitorești din lume. Orașul nou s'a ridicat chiar pe malul fluviului; cuprinde numeroase case de comerț, hoteluri și fabrici.

Nu trebuie de uitat că Quebec a fost fondat la începutul secolului șaptesprezece, de exploratorul francez Champlain. În secolul optsprezece, Englezii cuceresc orașul dela Francezi, într'o împrejurare nenorocită pentru ei, deoarece Franța, nu susținu îndejuns pe apărătorii posesiunii sale de peste Atlantic. În anul 1690, guvernatorul francez Fontenay, apără eroic și victorios orașul Quebec împotriva generalului englez Phillips; dar în 1759, Englezii recuceriră orașul pe care Francezii îl pierdură pentru totdeauna.

Cum acest oraș este cheia întregii Canade, deveni colonie engleză, apoi Dominion, dela cuvântul englez „domination” care într'o măsură înseamnă și „colonie”, bucurându-se de o anumită independență și de o considerabilă autonomie.

Cei șase Francezi, vizitară câteva curiozități din orașul vechi, salutară monumentul generalului Montcalm, în fața căruia meditară câteva minute cu pălăria scoasă.

În fine se aranjă ca să plece chiar în noaptea aceea spre munții Stâncoși. Trebuiau pentru aceasta, să traverseze aproape toată Canada, dela est la vest. Mijlocul cel mai practic pentru timpurile acelea era un tren semi-direct al lui Canadian-Pacific-Railway. Acest tren trebuia să-i ducă până la Calzary, oraș situat chiar la picioarele primelor lanțuri de munți.

— Dragii mei, zise Jean-Paul, — în timp ce erau adunați cu toți într'o cameră a hotelului, la care traseră; — nu ne va sluji la nimic dacă vom intra în rivalitate de pe acum.

„Adevărata luptă între noi, nu va începe decât la picioarele munților Stâncoși”.

— Ai dreptate, aproară cu toți în cor.

— La Calzary, reluă Jean-Paul, ne vom despărți. Fiecare din noi, va beneficia de propria sa echipă, de calitățile sale fizice și de vederile sale proprii asupra metodelor de urmat în expediția care va începe în munții Stâncoși canadieni, unde o parte din familia Celestin Lion este ținută prizonieră de un trib sălbatec, și unde se află ascunsă și marea comoară a Pieilor-Roșii.

„Deci, în concluzie: până la Calzary, vom călători împreună în tren; iar la Calzary ne vom separa în două echipe definitiv rivale, și ne vom organiza nestingheriți expedițiile respective.

„Sunteți cu toții de acord?

— Da! da! da!

În urma acestei consfătuiri, cei șase Francezi plecară chiar în acea noapte cu un tren al lui Canadian-Pacific-Railway.

Cu toate că hoinăriseră prin toată lumea, Laurent Tramel și Patrik Bon, nu veniseră niciodată prin America de Nord; tot așa și cei patru băeți, astfel că habar nu aveau despre căile ferate americane, care diferă enorm de cele europene.

— Mii de bombe! exclamă Antonin. De mult doream să călătoresc într'un mare tren american; acest popor are reputația de a fi practic și confortul lor în voiaj, nu a fost întrecut de nimeni. Vom vedea dacă această reputație este bine meritată.

— Se pare, zise Luc Badoit, că nu există decât o singură clasă pentru călători și nu de întâia, de a doua, și de a treia, ca în Franța.

Conduși de un interpret, cu toate că vorbeau destul de bine engleza, cei șase Francezi se aflară în curând instalați într'un vagon-pullman, adică într'un vagon de lux, unde de altfel nu rămaseră în el, cât timp trenul stătea în gară. Din contră, se plimbară din vagon în vagon, începând cu furgonul din urmă și terminând cu tenderul locomotivei. Toate vagoanele, foarte lungi, erau cu coridoare; se putea astfel circula dela un capăt la celălalt al trenului; banchetele, acoperite cu piele roșie, foarte confortabile. Spătarele banchetelor erau mobile, așa că se puteau muta după voință în sensul mersului. Un alt sistem de vagon, numit „vagon-special” realiza idealul confortului pentru călătoria în timpul zilei; se plătea bine înțeles un supliment. Acestea erau compartimente foarte luxoase; cu covoare groase și cuprindeau douăzeci și patru de fotolii confortabile, așezate pe două rânduri. Apoi veniau vagoanele pullman propriu zise, care aveau fiecare vreo douăzeci de locuri.

Fiecare călător are bancheta lui în timpul zilei și patul său în timpul nopții. În timpul zilei, patul superior se încadrează în pere-

tele bombat al vagonului și devine complet invizibil. Patul inferior este compus din două banchete care își fac față. Lângă aceste dormitoare publice care sunt adevăratele pullmane și care nu sunt prea scumpe există câteva compartimente particulare pentru două, patru sau șase persoane, dar care sunt foarte scumpe.

— Mii de bombel zise Antonin. Nu prea îmi plac aceste dormitoare ambulante unde se sforăie împreună.

— Totuși, zise Jean-Paul, după câte am auzit, Americanii sunt foarte mândri de vagoanele lor.

— Nu pot înțelege mândria lor, zise Victor ; vagoanele noastre-paturi din Franța sunt de zece ori mai confortabile și mai igienice, decât aceste trenuri.

Eroii noștri, constatară cu mirare, că tot personalul de serviciu din acel tren, era compus numai din negri,

Pe la orele nouă seara, paturile sunt preparate de negrul de serviciu, în fiecare compartiment. El agață de o vergea o perdea care se închide în interior prin niște butoaniere și care cade din plafon până în po-

dea; fiecare perdea izolează pe cei care dorm. Vine însă momentul desbrăcării. Teribilă problemă; căci spațiul care separă patul inferior de patul superior este atât de îngust încât e imposibil ca să te așezi pe patul de jos; așa că trebuie să începi să te desbraci în culoarul comun și să termini restul culcat pe pat.

— Mii de bombe! exclamă Antonin. Iată un exercițiu care ne va face să ne desfășurăm calitățile noastre de gimnastici; ce supleță, ce ingeniozitate ne va trebui!

— Intr'adevăr! zise Luc răsând, e un lucru pe care cred că nici Americanii nu-l găsesc practic!

— Hm! zise Laurent Tramel, reputația Americanilor este mult deasupra realității, după cum o poți constata la fiecare pas!

Ceeace îi mira mai mult pe cei 6 francezi era faptul că femeile, care călătoreau în pullmane, se aflau în aceeași situație, adică trebuiau să înceapă desbrăcatul tot în culoare.

— Niciodată, zise Jean-Paul, franțuzoaicele nu ar consimți la această exhibiție publică; ar prefera să doarmă îmbrăcate.

— Da, — zise Patrik Bon, grav, — încă un elogiul al femeii franceze.

În fine, fiecare pat, cu toate că nu era prea larg putea fi ocupat de două persoane. Negrul venea și pleca într'una, aranja perdelele și stingea lumina.

Din spatele perdelelor veneau vagi murmure: unii fluierau cântece înainte de a adormi; se auzeau râsete înfundate, sforăituri și în scurt timp în tot vagonul nu se mai auzea decât un zgomot uniform, acel al sforăitului comun al celor cari dormeau.

Cei șase Francezi, care erau foarte oboșiți de traversarea oceanului, nu întârziară să adoarmă și ei, cu toată situația bizară pe care le-o produse prezența atâtor persoane pe jumătate desbrăcate. Obişnuiți să se trezească devreme, toți aventurierii noștri se deșteptară la orele șase dimineața. După ce își făcură toaleta, de dimineața se duseră să dejuneze în vagonul-restaurant. Masa din pullman, care este servită dimineața, e foarte copioasă; e formată din două feluri foarte delicioase: unul e grăp-fruitul și celălalt e buchweat-cake. Grăp-fruitul e un fel de portocală enormă, puțin

amăruie, cu coaja galbue, care se taie în două, se toarnă zahăr pudră peste ea și se mănâncă cu lingurița.

— Mii de bombe! exclamă Antonin. E delicioasă, e o gustare minunată.

— Ai dreptate, recunoscără toți.

Cât privește buch wheat-cake, sunt un fel de clătite făcută din făină, pe care bucătarii negrii o prepară excelent. Se servesc fierbinți și rumenite. Se acoperă cu unt proaspăt și apoi se moaie în sirop; în felul acesta se formează un fel de clătită cu sirop care este foarte suculentă.

Începând însă dela orele opt dimineața atmosfera în vagoanele de dormit devenea insuportabilă din cauza voiajorilor care mâncau acolo. Coșurile cu merinde păreau nepuizabile; totul era aranjat cu o grijă meticuloasă; se observa că femeile prevăzuseră totul. Călătorii mâncau încontinuu până pe la orele nouă. Dar cum trebuiau să și bea, negri le serveau cești mari cu cafea, cari era băutura lor cea mai obișnuită. În fiecare compartiment se afla și un filtru cu apă mereu proaspăt; dar numai un singur pahar de care se servește toată lumea.

— Lucrul acesta mă desgustă! Ori ce s'ar zice tot suntem mai igienici în Franța, decât Americanii de aici.

— Ba, mii de bombe! răsă Antonin. Americanii care se laudă, atât de mult cu igiena ar fi bine să-și aplice aici teoriile lor! Tot bătându-și joc de vechile obiceiuri ale bătrânei Europe, în realitate, au păstrat câteva obiceiuri încă sălbatice.

Francezii fură foarte mirați și de egalitatea care domnea între călătorii din tren; angloiații căilor ferate nu erau considerați ca fiind servitorii publicului, cum se întâmplă în Europa. Dimineața, în trenuri, ei sunt primii care ocupă lavabourile și celor cari sunt mai nerăbdători, le răspund foarte calmi:

— Când voi termina, îți va veni și ție rândul!

Controlorii vin și se așează în fotoliu lângă voiajori, ca și cum ar fi și ei călători, cu mâinile în buzunar și cu picioarele încrucișate.

Tinerii noștri aventurieri remarcară cum angloiații stăteau jos, nepăsători, în timp ce călătorii ședeau în picioare.

— Desigur! zise Jean-Paul Leonec, care avea un dezvoltat spirit de observație, nu putem pretinde aici, aceiași bunăvoință, din partea conducătorilor, ca la noi.

— Aveți dreptate, zise Laurent Tramel. De altfel toate persoanele pe care le vedeți sunt egale, au primit aceiași educație, câștigă mai mult sau mai puțin, ceea ce nu-i de ajuns pentru ca să se creeze între ei o diferență ca în țara noastră; America este o țară prea nouă pentru ca să se poată compara obiceiurile ei, cu cele din Europa. Aici, totul se formează, căci, altfel cum te gândești că s'ar putea stabili o ierarhie între asemenea indivizi? Bogăția americană este asemănătoare unei roți imense, animată de o mișcare perpetuă; acela care se află astăzi în creștet, poate fi mâine zdrobit de formidabila ei greutate. Controlorul trenului, va fi poate peste doi ani milionar, într'un oraș oarecare, în timp ce bogătașul din San-Francisco, ruinat în urma unor speculațiuni nenorocite, își va reface, averea, ocupându-se de o meserie. Din cauza aceasta nu se poate și nici nu va exista o diferență de clasă între acești indivizi.

De altfel, toți sunt egali, o simt, o știu și simt, în general, prin forța și energia caracterului. Bogații știu că mâine pot deveni săraci, iar săracii speră că vor fi în curând milionari; iată de ce voiajorii și călătorii fraternizează atât de mult între ei.

Între timp, pasagerii, cu ochii încă somnoroși, apărură mai primitivi și mai brutali. Cu privirea dură, cu bărbia pronunțată, maxilarele puternice, se condensau în aceste expresii, semnele caracteristice ale rasei americane, care sunt semnele forței, ale energiei și ale luptei. Bine înțeles, în timpul acestor lungi călătorii se formau mai multe cercuri, unde se juca poker, se discuta. Lucrul cel mai distractiv, care mai alunga puțin monotonia unui asemenea voiaj, erau mesele, servite de negri. Imbrăcați cu veste albe și pantaloni negri, cu o floare cocheta la butonieră, se învârtteau în jurul meselor, cu eternul lor surâs pe buze, care lăsa să se zărească dinții lor strălucitori.

Conceptia politeții americane în vagoanele-restaurant e foarte ciudată, și eroii noștri fură foarte uimiți. E absolut interzis ca să stai cu pălăria în cap, în timpul

mesei. Controlorul trenului povesti celor șase francezi, că într'o zi, între Noul-Orleans și un alt oraș, un voiajor nu fu servit, pentru că rămase cu pălăria pe cap. Degeaba explică el, că este răcit, controlorul rămase neînduplecat.

— Mii de bombe! zise Antonin. Totuși eu găsesc aceste obiceiuri insuportabile.

Ceeace era însă într'adevăr practic, era faptul că nu trebuiai să te îngrijești de bagaje. Înainte de oprirea trenului, un angajat al Companiei de transporturi, trecea prin compartiment, îți lua tichetul de bagaje, îți dădea o adeverință, îți lua adresa și câteva ore mai târziu, primeai bagajele acasă; nu există vamă nici la intrarea în statele care compun America și nici la districtele care compun Canada. Acest sistem permitea voiajorilor să coboare din tren cu mâinile goale, nu pierdeau nici un minut și economiseau cheltuelile de transport. Toți voiajorii, îndată ce au eșit din gară, sar în trămvaiele electrice care îi transportă la sute de kilometri, cu cea mai mare viteză.

Acestea fură observațiile pitorești pe care le făcură cei șase francezi în prima parte a călătoriei de la Quebec la Calgary.

CAPITOLUL IV

Ce vedea Antonin Rascas ?

Ajunseră în modul acesta la Winnipeg, unde trenul se opri mai mult timp, permițând astfel celor șase francezi să se plimbe puțin prin oraș.

Ei se plimbară foarte liniștiți, fără să bănuiască teribila aventură care-i așteaptă în vagonul lor. Ar fi vrut să viziteze orașul mai amănunțit, dar orariul trenului nu le permise. Cei doi cercetași și cei doi „civili” în curiozitatea lor, ar fi pierdut trenul, dacă Laurent Tramel, care avea grijă de toate, nu le-ar fi atras atenția. Imediat, săriră într'un tramvai care trecea în direcția gării, ajunseră la tren, cu un minut înainte de a se pune în mers.

De data aceasta, trenul fusese împărțit în două; o parte, care era compusă din vagoane de lux și un singur vagon-restaurant, în care se aflau eroii noștri. Iar restul din vagoane obișnuite. Sosind ora mesei, se îndreptară spre vagonul-restaurant unde observară că se află foarte puține persoane.

Intr'adevăr, cele mai multe dintre mese, nu erau puse. Numai cea a francezilor era pusă mai cu atenție.

În acest vagon, trecură printr'o aventură extraordinară.

Antonin Rascas, era așezat la masă în așa fel încât vedea într'o oglindă, reflectându-se tot coridorul vagonului-restaurant și în fund, o parte din mica cabină unde un servitor, depunea mâncărurile și băuturile înainte de a fi duse la mese. Un chelner trecea din masă în masă, notând pe o listă comenzile comensenilor.

Antonin privea fără să vrea gesturile servitorului, un metis indian, care prepara diverse lucruri în acest oficiu; tot privind, îl asculta pe Luc Badoit, care dădea explicații curioase, dintr'o carte, pe care o cumpărase la Quebec, o carte franceză care se numea „Dela New-York la Noul-Orleans”. Relațiile pe care le dădea Luc erau foarte interesante, deoarece tratau despre obiceiurile americanilor în călătorii.

Senzația iufelii, îi urmărea pe călători, dealungul întregii călătorii. Chiar în acel tren, agitația lor era intensă. În el, „Trenul

secolului douăzeci", se putea telefona în orice oraș fără a părăsi compartimentul. În acest tren, găseai orice: restaurant, paturi, lavabouri, o bibliotecă, o frizerie, un birou de scris, etc. La toate stațiile, numeroși băeți în uniforme de serviciu ale companiei, traversau trenul strigând „telegrame" și primeau depeșile pe care călătorii vroiau să le trimeată. Un altul striga numele destinatarilor, adresați în gară.

Intrând în stațiile principale, locomotivele fluerau într'una, precauție utilă, de oarece prin multe locuri, trenul traversa sosele, lângă care se aflau numeroase linii de tramvay.

Luc Badoit, continua să dea explicații, deodată Antonin îi puse mâna pe braț și îi șopti:

— Atențiune! Am observat ceva curios. Faceți-vă că nu știți nimică!

Liniștit, Luc Badoit închise cartea și o puse lângă el, în timp ce ceilalți continuară să mânânce liniștiți.

Ce văzuse oare Antonin?

Acesta nu dădu nici o explicație; nici prietenii lui, nu-i cerură lămuriri, căci cu-

noșteau pe tânărul marsiliez, și știau că atunci, când observa pe cineva, ochiul său ager nu scăpa nimic. Dealtfel, obrazul lui Antonin era foarte grav și trăda chiar oarecare neliniște.

Ce se întâmplase oare?

Deodată Antonin pronunță încet, dar foarte clar, următoarele:

— Mii de bombe! Să mă fi înșelat oare? Să fie oare posibil? Nu! nu! nu sunt destul de sigur pentru ca să avertizez pe toți! În orice caz, fiecare pentru el. Oamenii de aici ne-au arătat că le suntem perfect indiferenți. Ei deasemenea ne sunt indiferenți: așa că fiecare să se descurce cum poate!

Jean-Paul Leonec, Victor Raquet, Luc Badoit, Laurent Tramel și Patrik Bon rămaseră uimiți auzind aceste cuvinte din partea lui Antonin. Ce însemnau toate acestea?

Il întrebară din ochi, dar nu îndrăzniră să pue nici o întrebare prietenului lor; după o clipă de tăcere, Antonin se aplecă spre ei și le șopti:

Nu beți nimic, din ce ni se servește!

Acest avertisment era atât de extraordinar, încât prietenii lui Antonin, rămaseră mai întâi stupefiați; apoi, cunoscând bine pe Antonin, își ziseră în sinea lor, că Antonin nu le-ar fi dat acest sfat curios, dacă nu ar fi avut motive serioase.

Pentru a-i arăta că au înțeles acest sfat, făcură cu toții un semn aprobator din cap.

Deabia atunci obrazul lui Antonin se însenină, și începând să râdă, cercetașul nostru, strigă:

— Mii de bombe! Aa o foame de lup! Dați-mi ceva să mânânc!

Felul cum pronunț se, arăta însă neli-niștea sa, deoarece n-îi nu atinse mâncarea din față.

Prietenii lui erau din ce în ce mai neli-niștiți; iar curiozitatea lor fu și mai mare, când în sticlele pe care le aduse chelnerul nu observară nimic suspect. Când acesta, îi părăsi, pentru a se duce la altă masă, Antonin pronunță din nou avertismentul precedent:

— Lăsați pe mine!... Și în special, nu beți nimic!

Și masa continuă mai departe. Cei șase

francezi nu mai schimbă între ei, decât cuvinte banale, în legătură cu masa, sau cu proiectele lor. Ei observară, că toți comensii, fără nici o bănuială, băuseră vinul și apa servită la mese. Desigur, Antonin era singurul care văzuse, ce văzuse, și care îi determină pe ei să nu bea nimic. Jean Leonec, nu se mai putu însă abține, și cum în acel moment, nu se afla nici un chelner lângă masa lor, întrebă:

— Pentru numele lui Dumnezeu! Ce-ai văzut?

Antonin nu răspunse, decât printr'un gest, un gest bine cunoscut care consta în următoarea mișcare:

Ridică indexul de la mâna dreaptă și îl apăsă succesiv pe cele două pleoape, ceea ce însemna:

— Tăcere! Ochii mei văd totul.

Deci, în timpul mesei, cu toate că le fu sete, nu băură nimic. Totuși, paharele lor se goleau regulat, ori de câte ori, Antonin le umplea. Cercetașul marsiliez, profitând de momentele, când servitorii și în special metisul indian îi întorceau spatele, arunca conținutul paharelor într'o frapieră

de metal, umplută cu ghiată, și care se afla într'un colț al mesei. Prin acest truc, Antonin, făcu să creadă, pe metisul suspect, că el și tovarășii lui, sorbiră băutura servită la masa lor.

Prietenii se grăbiră să termine masa, pentru a afla, ce văzuse Antonin. Așa că imediat după desert, refuzând cafeaua și licheurile, se ridicară și, foarte liniștiți, se retraseră în vagonul amatorilor de peisagii. Acest vagon special era compus din două părți: una, amenajată cu geamuri mari și cu fotolii imense, mobile pe axul lor; cealaltă în plin aer, era formată dintr'o platformă, înconjurată de o balustrată, pe care se aflau deasemenea fotolii.

La acea oră, cum toți comensii mai rămaseră la masă pentru a li se servi cafele și licheurile, cei șase francezi erau siguri că vor rămâne oarecare vreme singuri, pe platformă, încât cele ce ar fi vorbit să nu fie auzite de alții. Pe de altă parte, cum această platformă era separată de restul vagonului printr'un perete de sticlă, prietenii noștri, aveau tot timpul să schimbe conversația în cazul când cineva ar fi venit lângă ei.

CAPITOLUL V

Destăinuirea misterului

— Ei bine! zise Jean-Paul, ne spui acum ce-ai văzut?...

— Da, da, zise Iotor, explică-ne!...

— Desigur, că o să vă explic! Rezemați-vă de balustradă; vom vorbi în timp ce ne vom face că privim peisagiul; în modul acesta, cuvintele noastre vor fi duse de vânt.

Cei doi „civili“, Luc Badoit, cercetașul, pilotul și mecanicul se adunară lângă Antonin. Fu o conversați rapidă, dar emoționantă.

— Mii de bombe! zise Antonin. Nici nu bănuți ce-ace am văzut, și nici nu o să vie să credeți!...

— Nu, pe cuvântul meu, habar n'am! răspunse Jean-Paul.

— Nici eu, zise Luc.

— Ei bine! e foarte simplu, zise Antonin. Ascultați-mă! În timp ce așteptam că să ne aducă băuturile, în r'o oglindă care se afla în fața mea, urmăream mașinal miș-

cările și gesturile metisului indian care era însărcinat să distribuiască chelnerului sticlele cu vin și apă, cerute de clienți. Această distribuție se făcea pe o masă, care se afla în oficiul care separa vagonul-restaurant de bucătărie. Ușa acestui oficiu era deschisă, și un joc de oglinzi providențial îmi permise să observ pe metiș, că toate că acesta era invizibil în ochii tuturor comensurilor. Ori, iată ceea ce am văzut: ori de câte ori metisul apuca o cană sau o sticlă pentru a o trece chelnerului, se grăbea cu o dexteritate extraordinară să destupe sticlele și imediat după aceea vârsa în ele conținutul unui mic tub de sticlă, pe care-l scotea din buzunarul hainei sale. Probabil că în haina sa, avea o provizie întreagă, căci nu ezita nici o secundă; la fiecare sticlă și la fiecare cană, vârsa la repezeală, conținutul tubului misterios. Lucrul acesta îl făcea cu o viteză fantastică, și am trebuit să privesc de mai multe ori pentru a mă mă convinge, de ceea ce vedeam. Ducându-se și venind încontinuu, chelnerul nu apărea în fața oficiului, decât pentru a lua sticlele. Intre aceste dute-vino, metisul făcea ope-

rațiile sale misterioase, cu agilitatea unui prestidigitator. Dar după cum știți, eu mă ocup de trucurile acestea și că ochii mei, obișnuiți cu aceste mișcări, știu să-și dea seama de gesturile cele mai repezi ale mâinilor. Ceeace eu vedeam perfect, voi, dacă ați fi observat scena din oglindă, în locul meu, nu ați fi remarcat nimic suspect; chiar eu, dacă gestul metisului, nu s'ar fi repetat de mai multe ori, nu ași fi putut să observ bine. Dar repetarea continuă a aceleași mișcări, exercitată cu toate sticlele, repetiție care reprezenta, după cât am numărat eu, douăzeci și două de tuburi, mi-a dat puțința să observ totul și să mă conving.

— Dar la urma urmei, zise Jean-Paul, enigma nu e lămurită.

— Dar ce conțineau tuburile de sticlă, întrebă Victor Raquet?

— Iată, mii de bombe! zise Antonin. Lucrul acesta m'am întrebat și eu. În orice caz, v'am împiedicat să beți, deoarece dacă conținutul tuburilor, conține un narcotic, să nu cădem victime.

— Un narcotic? zise Luc. În ce scop?

— În orice caz, zise Patrik Bon, nu vom întârzia ca să știm. Eu nu cred ca să fie otravă. Dacă ar fi otravă și dacă toți călătorii care au mâncat astăzi în vagonul restaurant vor fi apucați de dureri stomacale și vor cădea în comă, faptul acesta va produce o anchetă imediată, arestarea tuturor angajaților din tren, și un scandal enorm pe care metisul nu ar fi vrut să-l cauzeze; cred că mai curând a fost un narcotic.

— Și eu cred, la fel, zise Antonin. În orice caz nu vom întârzia ca să aflăm adevărul. Nu avem altceva de făcut, decât să fim atenți; dacă va veni momentul când intervenția noastră va putea evita acțiunea pe care metisul o pregătește, vom fi gata ca să ne amestecăm în această afacere.

— Ah! exclamă Jean-Paul, dragul meu Antonin, tu ești întotdeauna atent la toate. La tine, ideile se nasc și se înlănțuiesc unele cu altele cu o spontaneitate și o logică admirabilă. Observi ceva, și imediat, tragi consecințele și acționezi în așa fel încât aceste consecințe să nu fie periculoase...

— Bine! bine! zise Antonin. Destul cu laudele, dragă Jean-Paul; dacă ai fi fost

așezat în locul meu, poate că atenția ți-ar fi fost și ție atrasă, de cele văzute de mine...

— În orice caz, zise Laurent Tramel, o nouă enigmă ni se pune: ce conțineau tuburile și ce se va întâmpla?

— Da, zise Jean-Paul, poate că ideile noastre, sunt cam exagerate și e vorba numai de introducerea unuia dintre acele produse igienice pe care le întrebuințează americanii, sub pretextul că distrug microbii...

La cuvintele acestea, toți începură să râdă, și cum în acel moment, observară că doi călători care fumau, se pregăteau să ia aer pe platformă, pronunțară împreună, același cuvânt:

— *Motus!*....

Fascicola cin cea din „Comoara Pieilor Roșii” care va apare săptămâna viitoare se va numi :

Tragedia din Expresul Canadian-Pacific

Colecția romanelor de aventuri

„AS DE PICA“

va lansa o nouă lucrare a celebrului romancier Edgar Rice
Bouroughs, autorul aventurilor lui TARZAN:

„DIAVOLUL SANGEROS“

Epopeia măreață a luptelor dintre Indieni, descendenții ultimului trib de bedoncoși.

Dragostea lui Ghoz-Dijiji pentru o fică a Fețelor-palide.

O poveste duioasă, pasionantă, ce te captivează până la sfârșit

„DIAVOLUL SANGEROS“

va reedita succesul lui „Tarzan“.

„Diavolul Sângeros“ a fost chiar transpus pe ecran și a rulat la cinematograful „Trianon“ sub titlul „Geronimo“.

La chioșcuri:

NOROCUL SPÂNZURATULUI

de George Hawkins

și „PERICOLUL ROȘU“

de Sam Davis Fox

CEL MAI MARE SUCCES
AL SEZONULUI

Îl va constitui, fără îndoială, apariția
numărului din „Colecția romanelor
de 15 lei“ care va cuprinde senzaționa-
lul roman de moravuri bucureștene

CRUCEA DE PIATRA

de ALEX. BILCIURESCU și
RADU NICULESCU-MISLEA

Viața de zi și de noapte a Capitalei,
cu toate bucuriile și necazurile, cu toate
dramele și pasiunile ei, magistral re-
date de acești doi excelenți pamfle-
tari ai moravurilor societății noastre.

„Crucea de Piatră“

va fi romanul ce va
înduioșa pe oricine.

Cartea pe care trebuie s'o
citească toată lumea. În

„Colecția romanelor de 15 lei“

Tipografia „Danubia” Str. Dr. Istrate 10

SUCCESELE SAPTAMANEI:

ROMANUL DE AVENTURI

„EVA SERNIN DETECTIVA”

Apărut în colecția romanelor de 15 LEI

și

„FANTOMA CARE UCIDE”

Senzaționalul roman
de acțiune și groază

**APARUT IN
COLECȚIA
MISTER**

CEREȚI-LE LA TOATE CHIOȘCURI

O LOVITURĂ UNICĂ

va constitui apariția senzaționalului roman de aventuri al marelui scriitor Paul Feval

CĂLĂREȚUL FANTOMA

Povestea plină de senzațional și neprevăzut, de dragoste și eroism, a unui tânăr aventurier, pe meleagurile Spaniei.

Călărețul fantomă

va constitui lectura cea mai pasionantă și mai interesantă, lectura cea mai recreativă și plăcută pentru toată lumea.

**Călărețul
fantomă** va fi un roman
cum n'ați mai citit.
Va apare zilnic și
va cuprinde numai 32 de fascicule.